

Huvudman

Nybro kommun
kommun@nybro.se

Ärendet

Tillsyn av grundskola Kristvallabrunn skola i Nybro kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nybro kommun att senast **måndag den 19 augusti 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterad undervisningstid, extra studietid, utredning om frånvaro, anmälan till rektorn och beslut om åtgärdsprogram, mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning, individuella utvecklingsplaner samt beslut om betyg och betygskataloger. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Nybro kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Nybro kommun ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att eleverna ges undervisning i hem- och konsumentkunskap i den utsträckning som framgår av skolförordningen. Undervisningen ska omfatta minst den garanterade undervisningstiden, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur elevernas undervisningstid i hem- och konsumentkunskap har fördelats och schemalagts samt under vilken tidsperiod som detta är aktuellt utifrån huvudmannens beslutade timplan.

(10 kap. 4 och 5 §§ skollagen samt 9 kap. 3-4 §§ skolförordningen och bilaga 1 till skolförordningen)

2. Se till att rektorn beslutar om scheman som omfattar den minsta garanterade undervisningstiden i respektive ämne och stadium. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 10 § skollagen)

Extra studietid

3. Se till att samtliga elever i årskurs 4-6 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. (10 kap. 5 a § skollagen)

Frånvaro

4. Se till att vid minst ett tillfälle före 7 maj 2024 informera lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav på utredningsskyldighet vid upprepad och längre frånvaro. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket, 7 kap. 19 a § skollagen)
5. Se till att rektorn tillsammans med lärare och annan personal senast 14 maj 2024 uppmärksammar vilka av skolans elever som har upprepad eller längre frånvaro. En förteckning över dessa elever ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)
6. Se till att för varje uppmärksamrad elev med upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att det skyndsamt startas en utredning om orsakerna till frånvaron (och vid behov en utredning om särskilt stöd). Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt elevhälsan. Rektorn ska dokumentera när utredningen startats och slutförts för respektive elev under perioden 8 april 2024 till och med den 12 augusti 2024. Denna dokumentation ska ges till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)
7. Se till att rektorn snarast anmäler frånvaro till huvudmannen när en utredning om en elevs frånvaro inletts. Rektorn ska för varje elev, vars frånvaro utretts enligt punkten 6, dokumentera när detta anmälts till huvudmannen. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)

Anmälan till rektorn och beslut om åtgärdsprogram

8. Se till att vid minst ett tillfälle före den 7 maj 2024 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § och 3 kap. 7 § skollagen)
9. Se till att rektorn senast den 14 maj 2024, tillsammans med samtliga lärare som bedriver, och därmed ansvarar för undervisningen, identifierar och dokumenterar vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
10. Se till att rektorn för varje elev som identifieras i samband med åtgärd 9 ovan, samt för varje elev som därutöver anmäls kunna vara i behov av särskilt stöd, startar en utredning. Rektorn ska dokumentera vilka datum en anmälan skett samt när en utredning har startats och slutförts för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
11. Se till att rektorn för respektive elev, som utretts i samband med åtgärd 10 ovan, dokumenterar om åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen)

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

12. Se till att upprätta skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Dessa ska beslutas av rektorn. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 e § skollagen)

Individuella utvecklingsplaner

13. Se till att lärarna för samtliga elever i årskurs 1-5 ger omdömen om en elevs kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av

kunskaper eller betygskriterier för årskurs 6 i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. (10 kap. 13 § skollagen)

Beslut om betyg och betygskataloger

14. Se till att betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg sätts. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska rektorn se till att beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen)
15. Se till att skolans betygskataloger innehåller identifieringsuppgifter och signaturer av den eller de som beslutar om betyg. (3 kap. 16 § skollagen samt 7-8 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och särskilt stöd, förebyggande arbete för att skapa trygghet, kränkande behandling, förebyggande arbete för att skapa studiero och utredning om ordningsstörande beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till Skolinspektionen.Linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:6642) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Kristvallabrunn skola i Nybro kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kristvallabrunn skola följer gällande bestämmelser om garanterad undervisningstid, extra studietid, frånvaro, extra anpassningar och särskilt stöd, förebyggande arbete för att skapa trygghet, kränkande behandling, förebyggande arbete för att skapa studiero, utredning om ordningsstörande beteende, information om elevens utveckling och beslut om betyg och betygskataloger.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 17 och 18 januari 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. timplanen för läsåret 2023/24, schemana för samtliga årskurser vårterminen 2023 och läsåret 2023/24, åtgärdsprogram med tillhörande utredning, de två senaste terminernas

betygskataloger och individuella utvecklingsplaner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans timplan för läsåret 2023/24 och scheman för samtliga årskurser under vårterminen 2023 och läsåret 2023/24. Av intervju med rektorn framgår att Kristvallabrunn skola följer den kommungemensamma planeringen av terminstider och studiedagar. I intervju med rektorn framkommer vidare att timplanen upprättas på huvudmannanivå i Nybro kommun.

Avseende ämnet hem- och konsumentkunskap framgår av komplettering från huvudmannen och en kompletterande intervju med ansvarig lärare att antalet undervisningstimmar i ämnet är 24. Kravet enligt skolförordningen är 36 undervisningstimmar. Av intervjuer med elever och lärare framgår att eleverna får 12 timmar undervisningstid i de praktiska delarna på en annan skolenhet fördelat på sex tillfällen under höst- och vårterminen. Utifrån uppgifter från kompletterande intervju med ansvarig lärare samt av schemana för läsåret 2023/24 visar Skolinspektionens beräkning att eleverna får ungefär 12 timmar undervisningstid i de teoretiska delarna. Läraren uppger under intervjun att det generella upplägget för ämnet hem- och konsumentkunskap inte skiljer sig åt mellan läsåret 2022/23 och läsåret 2023/24. Av intervjun framgår att läraren inte kan precisera vilka dagar och tider som eleverna fick undervisning i ämnet under läsåret 2022/23, då undervisningen delvis genomfördes i samband med undervisningen i naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen. Avseende läsåret 2023/24 uppger läraren att de teoretiska delarna av ämnet genomförs varannan onsdag i samband med att eleverna i årskurs 4-5 läser ämnet bild. Eleverna i årskurs 6 läser då 40 minuter hem- och konsumentkunskap. Läraren

uppgger vidare att undervisningen, likt läsåret 2022/23, delvis genomförs i samband med undervisningen i natur- och samhällsorienterande ämnen. Detta framgår dock inte av det schema för läsåret 2023/24 som Skolinspektionen tagit del av. Läraren uppgger under intervjun att de schemana som Skolinspektionen tagit del av övertagits från tidigare lärare. Då ämnet inte är schemalagt kan läraren inte uppge exakt hur många timmar eleverna får undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap under läsåren 2022/23 och 2023/24. Vidare uppgger läraren att rektorn har kännedom om att ämnet hem- och konsumentkunskap inte varit schemalagt läsåren 2022/23 eller 2023/24. Av intervju med rektorn framgår att mentorerna är ansvariga för schemat och planering, men att rektorn är ytterst ansvarig för att kontrollera att undervisningstiden överensstämmer med skolans timplan. Vidare framgår av intervjun att rektorn har kännedom om att lektionspassen i hem- och konsumentkunskap inte är schemalagda.

Av inkomna synpunkter från rektorn framgår att de lektioner som nu är avsedda för hem- och konsumentkunskap på onsdagar kommer att genomföras.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid förskole- eller skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges. (2 kap. 10 § skollagen)

Av skollagen framgår att undervisningen ska omfatta följande ämnen: bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterade ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andra språk och teknik. (10 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelningen av undervisningstiden (timplan). (10 kap. 5 § skollagen)

Av timplanen för grundskolan framgår hur undervisningstiden i ämnen ska fördelas på låg-, mellan- och högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelningen av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3-4 §§ skolförordningen samt bilaga 1 skolförordningen)

Vidare framgår av bilaga 1 till skolförordningen den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under låg- och mellanstadiet.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna på mellanstadiet inte ges den garanterade undervisningstid de har rätt till i ämnet hem- och konsumentkunskap. Utredningen visar att ämnet hem- och konsumentkunskap inte varit schemalagt varken under läsåret 2022/23 eller läsåret 2023/24. Skolinspektionens beräkningar visar att eleverna endast får två tredjedelar av den tid de är garanterade i ämnet. Utredningen visar även att ansvarig lärare delvis genomför undervisningen i samband med undervisningen i natur- och samhällsorienterande ämnet, vilket innebär en risk för att undervisningstiden i dessa ämnen blir mindre. Som framgår av skollagen är det skolans rektor som beslutar om skolans inre organisation och fördelning av resurser. Utformning och beslutande av schema omfattas av detta ansvar.

Att eleverna inte får sin garanterade undervisningstid tillgodosedd gör att eleverna inte får sin rätt till utbildning och leder till att eleverna får sämre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framgår att extra studietid inte bedrivits på skolan detta läsår. Vidare framgår att eleverna informerats om att extra studietid kommer att bedrivas under vårterminen, en timme per vecka. Av intervju med lärare framgår att extra studietid inte bedrivits under höstterminen 2023 på grund av att inga elever anmält sitt intresse. Lärarna uppger dock att eleverna kommer att erbjudas en timme extra studietid i veckan under vårterminen 2024.

Rektorn har inkommit med synpunkter på tjänsteanteckningen där rektorn uppger att extra studietid nu erbjuds eleverna under en timme i veckan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minst totala undervisningstiden. (10 kap. 5 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Kristvallabrunn skola brister i att erbjuda eleverna i årskurs 4-6 att frivilligt delta i extra studietid om minst två timmar i veckan. Utredningen visar att extra studietid inte anordnats under höstterminen 2023. Extra studietid har inte heller erbjudits eleverna under vårterminen 2024 fram till Skolinspektionens tillsynsbesök i januari 2024. Under den extra studietiden kan eleverna ges möjlighet till extra hjälp med läxor och annat skolarbete. Att skolenheten inte erbjuder extra studietid i den omfattning som skollagen kräver innebär att eleverna på Kristvallabrunn skola inte ges samma möjligheter som elever på andra skolor att utifrån sina egna förutsättningar nå så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av informationsinhämtningen framgår att inga frånvaroutredningar genomförts på skolenheten de senaste 12 månaderna utifrån att skolan bedömt att ingen elev har en upprepad eller längre frånvaro.

Av intervju med elevhälsan framgår att det på skolan finns tre elever som har upprepad eller längre frånvaro. Av intervjun framgår att huvudmannen har definierat att en upprepad eller längre frånvaro är en frånvaro som överstiger 20 procent. Av dessa tre elever uppger elevhälsan att åtgärder genomförts för två av eleverna. En av dessa elever genomgår en pedagogisk utredning som även omfattar frånvaro. Den andra eleven uppger elevhälsan har beslut om anpassad studiegång och åtgärdsprogram. För den tredje eleven, med upprepad eller längre frånvaro, uppger elevhälsan att någon utredning inte påbörjats för att ta reda på orsakerna till elevens frånvaro.

Av intervju med rektorn framgår att rektorn har kännedom om två elever på skolan med upprepad eller längre frånvaro. Vidare framgår att rektorn saknar kännedom om den tredje eleven som enligt elevhälsan har upprepad eller längre frånvaro. Av intervjun framgår vidare att rektorn inte genomfört frånvaroutredningar för dessa tre elever. Rektorn uppger att dessa elever inte anmälts till huvudmannen, eftersom någon frånvaroutredning inte inletts.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § andra stycket skollagen).

Av skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller

ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet kring att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till (prop. 2017/18:182, s. 56.).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete att utreda upprepad eller längre frånvaro. Utredningen visar att det finns elever med upprepad eller längre frånvaro där någon frånvaroutredning inte inletts. Avsaknaden av utredningar riskerar att leda till att effektiva åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro inte sätts in i tid, alternativt inte sätts in alls. Att tidigt upptäcka och ta en elevs frånvaro på allvar, ta reda på orsakerna bakom frånvaron och vidta åtgärder utifrån dessa orsaker är avgörande för att en elevs frånvaro inte ska eskalera och bli långvarig.

Anmälan till rektorn och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att det inte finns en rutin på skolan avseende att anmäla en elev som, trots extra anpassningar, befaras inte kommer uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Av intervju med lärare framgår att det är oklart för lärarna när de ska anmäla en elev till rektorn för utredning om behov av särskilt stöd. Det framgår även att det är oklart för lärarna när en anmälan är gjord till rektorn. En lärare uppger att läraren har försökt att anmäla elever till mentorn, där läraren anser att eleverna kan vara i behov av särskilt stöd. Läraren har inte gjort någon anmälan till rektorn. Vidare framgår av intervju med lärare att det finns elever på skolan, som lärarna befarar inte kommer uppnå målen, trots extra anpassningar. Enligt lärarna påverkar de elever, vars behov av stöd inte tillgodoses, studien i klassrummen.

Av intervju med elevhälsan framgår att det finns minst fem elever i lågstadiet som, trots extra anpassningar, befaras att inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Enligt elevhälsan är de dock inte anmälda till

rektorn för utredning om behov av särskilt stöd. Vidare framgår att en elev i årskurs 5 riskerar att inte uppfylla betygskriterierna för årskurs 6 i flertalet ämnen trots extra anpassningar. Eleven är enligt elevhälsan inte anmäld till rektorn. I intervju med rektorn visar utredaren från Skolinspektionen fyra konkreta exempel på elever som enligt elevhälsan befaras att inte uppfylla kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen. Av intervjun framgår att en av dessa elever anmälts till rektorn. Rektorn saknar kännedom om det satts in andra insatser kring de övriga eleverna.

Beslut om åtgärdsprogram

Av dokumentgranskning framgår att en utredning om behov av särskilt stöd inte utmynnat i ett beslut om att upprätta eller inte upprätta ett åtgärdsprogram för eleven. I intervju med elevhälsan framkommer att eleven utretts för behov av särskilt stöd, men att utredningen inte ledde till ett beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Elevhälsan uppger att det är rektorn som fattar beslut om åtgärdsprogram. Vidare uppger elevhälsan att eleven inte uppfyllde betygskriterierna i ett flertal ämnen under höstterminen 2023. Av intervju med rektorn framgår att det är rektorn som fattar beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Rektorn uppger att han saknar kännedom om huruvida denna utredning ledde till ett beslut. Rektorn uppger vidare att eleven, i flera ämnen, inte uppfyller betygskriterierna och kan vara i behov av särskilt stöd. Det har dock inte inkommit en ny anmälan om behov av särskilt stöd till rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas

upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete när det gäller att anmäla elevers behov av särskilt stöd. Utredningen visar att det finns elever som trots extra anpassningar befaras att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas och som inte anmälts till rektorn, och därför inte utretts för behov av särskilt stöd. Eftersom skolan saknar väl förankrade arbetssätt rörande anmälan till rektorn, riskerar elever att inte bli anmälda. Om anmälan till rektorn inte görs och elevens eventuella behov av särskilt stöd inte utreds riskerar eleven att bli utan det särskilda stöd som eleven kan ha behov av och rätt till enligt skollagen.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det finns brister vad gäller att fatta beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Utredningen visar att det finns en avslutad utredning om behov av särskilt stöd som inte utmynnat i ett sådant beslut.

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av informationsinhämtningen från rektorn samt av intervju med rektorn framgår att skolan inte har någon skriftlig rutin gällande hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning. Rektorn uppger att rutinen på skolan är att mobiltelefoner samlas in på morgonen och lämnas tillbaka efter skoldagens slut.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b–4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Vidare framgår av förarbetena till skollagen att det är skolans ansvar att förvara omhändertagna föremål på ett säkert sätt till dess att de lämnas tillbaka. Av rutinen bör bl.a. framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (Prop. 2021/22:160 s. 235)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Kristvallabrunn skola saknar skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning, vilket är en brist.

Individuella utvecklingsplaner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentgranskning och intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att det i samtliga elevers individuella utvecklingsplaner saknas skriftlig bedömning i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6, i flera ämnen som eleverna får undervisning i. I de individuella utvecklingsplanerna som Skolinspektionen tagit del av finns omdömen i ämnena engelska, matematik och svenska. För enstaka elever finns omdömen i ämnet idrott och hälsa för momentet simning.

I intervju med elever och lärare framgår att eleverna informeras muntligen om utvecklingen i en del av de ämnen som inte framgår av den individuella utvecklingsplanen, men inte i samtliga ämnen. Av intervju med rektorn framgår att eleverna inte får någon skriftlig bedömning i de ämnen som inte framgår av de individuella utvecklingsplanerna.

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår vidare att utvecklingssamtal genomförs varje termin där elever och elevernas vårdnadshavare närvarar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i (10 kap. 12 § skollagen).

Av skollagen framgår att i årskurs 1-5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 i de ämnen som eleven får undervisning i, och
2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. (10 kap. 13 § 1 stycket skollagen)

Av Lgr 22 framgår att läraren genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen ska främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling. Läraren ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Läraren ska också med utgångspunkt i föräldrarna önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov. (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i de skriftliga utvecklingsplanerna avseende omdömen om elevernas kunskapsutveckling. Utredningen visar att det i samtliga utvecklingsplaner saknas skriftliga omdömen i flera ämnen som eleverna undervisas i. Enligt skollagen ska omdömen beskriva elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper, eller betygskriterierna i årskurs 6.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolenheten genomför utvecklingssamtal varje termin där eleven och elevens vårdnadshavare närvarar.

Beslut om betyg och betygs kataloger

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av granskade betygs kataloger för vårterminen 2023 och av intervju med lärare framgår att enbart ansvarig undervisande lärare beslutar om betyg och signerar betygs katalogen i ämnet hem- och konsumentkunskap. Av intervju med lärare framgår att undervisningen i ämnet bedrivs av två lärare där ansvarig lärare undervisar i de teoretiska delarna och en annan lärare undervisar i de praktiska delarna av ämnet. Läraren som genomför de praktiska momenten lämnar omdömen till ansvarig lärare. Det är sedan ansvarig lärare som beslutar om betyg i ämnet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

I Skolverkets föreskrifter om betygskatalog anges att den eller de som beslutar om betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur (7 § SKOLFS 2011:123).

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalogen framgår även att en betygskatalog ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg (8 § SKOLFS 2011:123).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkten när betyg ska sättas. Utredningen visar att undervisningen i hem- och konsumentkunskap bedrivs av två lärare där enbart ansvarig lärare beslutar om betyg i kursen. Vidare bedömer Skolinspektionen att betygskatalogen inte förs i enlighet med författningarnas krav. Av betygskatalogen för vårterminen 2023 framgår att det i ämnet hem- och konsumentkunskap saknas signatur av en av de undervisande lärarna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Nybro kommuns verksamhet vid Kristvallabrunn skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid, extra studietid, utredning om frånvaro, anmälan till rektorn och beslut om åtgärdsprogram, mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, individuella utvecklingsplaner samt beslut om betyg och betygskataloger. Det finns därför skäl att förelägga Nybro kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan framgår att eleverna vid behov ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Som exempel på extra anpassningar anger lärarna bland annat bildstöd, ljudabsorberande skärmar, nivåanpassade läroböcker och möjligheten att arbeta i mindre grupper.

Utredning om särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att en utredning startas efter anmälan om att eleven kan vara i behov av särskilt stöd. I intervju med rektorn framkommer att rektorn är ansvarig för att inleda en utredning, och att specialpedagogen ansvarar för att genomföra utredningen. Vidare framgår av intervjuer med elevhälsan och rektorn att en utredning om särskilt stöd i första hand påbörjas om en elev befaras inte uppnå betygskriterierna eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. En utredning kan även påbörjas om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd med elevhälsan

Av granskade åtgärdsprogram och intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att elevhälsan är delaktig i utredningar om behov av särskilt stöd. Framförallt är specialpedagogen delaktig, men samråd kan även ske med elevhälsans andra funktioner vid behov.

Särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att elever ges det särskilda stöd som framgår av elevernas åtgärdsprogram. Rektorn uppger att specialpedagogen är ansvarig för att handleda lärarna i hur de ska arbeta med eleverna för att säkerställa att eleverna får det stöd de har behov av. Vidare framgår att specialpedagogen kan arbeta direkt med eleverna för att ge stöd enligt deras åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet. (3 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller i stället för första–tredje styckena att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller

3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nybro kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar och utredning av särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framgår att skolenheten arbetar förebyggande för att skapa trygghet. Elevhälsan uppger att skolan har ett så kallat årshjul som skolan följer kopplat till det förebyggande arbetet med trygghet. Av intervju med rektorn framgår att skolan genomfört åtgärder för att arbeta förebyggande med tryggheten på skolenheten. Rektorn ger som exempel att personalen arbetar med värdegrunden tillsammans med eleverna, aktiviteter har genomförts med eleverna och förändringar har gjorts i elevernas scheman efter att skolan har identifierat otrygghet på rasterna. Vidare framgår av intervju med rektorn att skolan genomför enkäter kopplade till bland annat trygghet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet (5 kap. 3 § andra stycket skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nybro kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller förebyggande arbete för att skapa trygghet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framgår att när elever utsätts för kränkande behandling uppger samtliga intervjugrupper att alla som arbetar på skolan agerar. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det är den personal som är närvarande när

kränkningen sker alternativt den personal som eleven pratar med som agerar när eleven utsatts för kränkande behandling.

Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framgår att personal anmäler till rektorn när en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Av dokumentstudier och intervju med lärare framgår vidare att rektorn i sin tur anmäler detta till huvudmannen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar (5 kap. 6 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framgår att det på skolan bedrivs ett visst förebyggande för att skapa studiero. Av intervjuer med lärare och elever framgår att det kan vara stökigt i klassrummen. Lärarna uppger dock att förändringar genomförts för att förbättra studieron, bland annat genom klassrumsplacering och att elevassistenter i klassrummen följer de elever med behov av stöd från en vuxen. Eleverna har även varit delaktiga i framtagning av klassrumsregler. Vidare uppger lärarna att eleverna på lågstadiet numera börjar dagen med morgonsamling och läsning vilket bidrar till att studieron är bättre under dagen. Av intervju med elevhälsan framgår att det förebyggande arbetet för att skapa studiero omfattar såväl samtal med enskilda elever som praktiska lösningar i klassrummet, till exempel bestämda platser för eleverna och tydligare

lektionsplanering av lärarna. Vidare uppger lärarna att rektorn är involverad i arbetet för att skapa studiero genom att vara mer närvarande på skolan och att personalen på skolan diskuterar hur den ska bli bättre. Av intervju med rektorn framgår att han följer upp studieron i klassrummen varje vecka när han är på plats på skolan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero (5 kap. 3 § andra stycket skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nybro kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller förebyggande arbete för att skapa studiero. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning om ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av information från rektorn inför tillsynsbesöket framgår att en utredning genomförts för två elever som uppträtt ordningsstörande. I intervju med lärare framkommer att elever sällan uppträder ordningsstörande, vilket även framgår av intervju med elevhälsan. Vidare framgår av intervju med elevhälsan att det finns en rutin på skolan för att hantera elever som uppträder ordningsstörande. Elevens vårdnadshavare kontaktas och åtgärder sätts in, bland annat ett ökat vuxenstöd. I intervju med rektorn framkommer att en utredning om ordningsstörande beteende har lett till en utredning om behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Vidare framgår av skollagen att det med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nybro kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller utredning om ordningsstörande beteende. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet är fattat av utredaren Hans-Göran Arvidsson. Utredaren Caroline Göth har varit föredragande i ärendet.